

[Indenrigsministeren.]

ikke har nævneværdig indflydelse på, og som derfor naturligt bør afholdes af staten. Ved nedsættelsen af refusionsniveauet for nogle af de store refusioner afbødes den kritik, der gennem årene har været rejst imod de høje refusionsprocenter, der hidtil har været gældende. Ved afskaffelse eller omlægning af nogle af de mange små refusioner opnås en administrativ forenkling og en sanering på områder, hvor udviklingen må siges at være løbet fra det gældende system.

Denne omlægning ville, såfremt der ikke indførtes anden støtte til kommunerne, betyde en forøgelse af uligheden i den kommunale beskatning. Dels for at modvirke en sådan ulighed, dels for at bidrage til en økonomisk udligning mellem kommunerne foreslås der indført tre former for generelle tilskud, nemlig et „skattegrundlagstilskud“ til amtskommuner, et tilskud udmålt efter areal pr. indbygger til primærkommuner samt et tilskud til særlig vanskeligt stillede primærkommuner.

Ved udformningen af principperne for de generelle tilskud har man lagt den forventede nye kommunestruktur til grund. Endvidere har det været regeringen magtpåliggende, at tilskudsprincipperne udformes på en sådan måde, at de med fornødne justeringer kan anvendes under den fortsatte omlægning af opgave- og byrdefordelingen, der — som jeg oplyste over for folketinget allerede ved fremsættelsen af forslaget om en ændret amtsinddeling — må forudses afviklet i løbet af 1970'erne.

Dette hensyn har specielt influeret på udformningen af det foreslåede skattegrundlagstilskud til amtskommunerne, der er indrettet på en sådan måde, at man f. eks. ved en forhøjelse af udligningsniveauet, der ved lovforslaget er foreslået fastsat til gennemsnittet for samtlige amtskommuner, kan modvirke den forøgede ulighed i den amtskommunale beskatning, der vil være en følge af nye opgave- og udgiftsoverførsler til amtskommunerne. Ved valget af det i sin tid af kommunallovskommissionen skitserede system for skattegrundlagstilskud til amtskommunerne fremfor et i Sverige praktiseret system, der er omtalt i bemærkningerne til lovforslaget, opnås endvidere, at tilskuddet er disposi-

tionsneutralt, forstået på den måde, at de enkelte amtsråds udgiftsdispositioner ikke direkte påvirker størrelsen af tilskuddet til den pågældende amtskommune.

For så vidt angår de generelle tilskud til primærkommunerne, må også et tilskud beregnet efter areal pr. indbygger anses for egnet over længere sigt. Derudover har regeringen ikke ment, at man med den usikkerhed, der for tiden præger den primærkommunale struktur og beskatningsgrundlagene i primærkommunerne, kan lovfæste betingelserne for ydelse af tilskud til særlig vanskeligt stillede primærkommuner. Forslaget går derfor alene ud på at lovfæste indenrigsministerens ret og pligt til at yde et sådant tilskud med et beløb, der fastsættes på finansloven. Ved den lovrevision, der foreslås i 1970-71, er der specielt tænkt på en mulig lovmæssig fastlæggelse af reglerne for tilskud til vanskeligt stillede primærkommuner samt en vurdering af tilskudsprincipperne i øvrigt i lyset af de erfaringer, der indhøstes ved tilskudsberegningen for de to første år.

Ved den reform, der foreslås på nuværende tidspunkt, har der ikke været tilsigtet en forrykkelse af den totale balance i statens økonomiske mellemværende med kommunerne, og beregnet på grundlag af forholdene i finansåret 1967-68 skulle der således være så nogenlunde balance mellem statens merudgifter og besparelser ved reformen.

Virkningerne af reformen i forholdet mellem kommunerne indbyrdes er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget. Det fremgår heraf, at reformen vil indebære en væsentlig forbedret udligning af de økonomiske forskelle mellem kommunerne. Denne udligning er opnået ved en kraftigere belastning end hidtil af hovedstaden og de tre hovedstadsamter og en omfordeling af midlerne mellem amterne uden for hovedstadsområdet. Slutresultatet bliver, som det fremgår af bilag 2 til lovforslaget, en stigning i den kommunale beskatning på Sjælland, Fyn og i Østjylland samt en gennemgående ret kraftig nedsættelse af beskatningen i det øvrige Jylland samt på Bornholm.

I bemærkningerne og i bilagstabel 2 er ikke angivet virkningerne af den forudsatte forhøjelse af det af indenrigsministeriet hidtil ydede tilskud til vanskeligt stillede pri-